

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-521/23-E

Název	Gymnázium, obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy
Sídlo	Sokolovská 1638/1, Předměstí, 568 02 Svitavy
E-mail	info@gy.svitavy.cz
IČO	62 033 026
Identifikátor	600 012 786
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Bc. Milan Báča
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Sokolovská 1638/1, Svitavy T. G. Masaryka 47/20, Svitavy
Inspekční činnost na místě	18., 25. až 27. 4. a 2. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium, obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školní jídelny. Ke dni inspekční činnosti se v obou oborech gymnaziálního vzdělání (79-41-K/41 *Gymnázium* a 79-41-K/81 *Gymnázium*) vzdělávalo celkem 340 žáků ve 12 třídách. Od školního roku 2018/2019 se ve škole vzdělávají z důvodu sloučení dvou subjektů také žáci oboru vzdělání s maturitní zkouškou 63-41-M/02 *Obchodní akademie*, ke dni inspekční činnosti navštěvovalo čtyři třídy celkem 115 žáků. V jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky se v aktuálním školním roce vzdělávali ve studijních skupinách téměř výhradně žáci gymnázia, zapsaných bylo i několik žáků obchodní akademie nebo zájemců, kteří nejsou žáky školy. Účastníci se cíleně připravují na složení mezinárodních zkoušek prokazujících úroveň zvládnutí anglického jazyka. Zkoušky probíhají přímo ve škole ve spolupráci s jazykovou školou *P.A.R.K. Brno*, která je autorizovaným centrem pro vykonávání Cambridgeských jazykových zkoušek.

Škola ke dni inspekční činnosti evidovala deset žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dva žáci se aktuálně vzdělávali podle individuálního vzdělávacího plánu, z tohoto počtu jeden z důvodu mimořádného pohybového nadání. Stravování je pro žáky zajišťováno ve vlastní školní jídelně, ubytování v domově mládeže při Střední zdravotnické škole, Svitavy, Purkyňova 256.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy díky svému dlouholetému působení ve funkci účelně nastavil pravidla řízení školy, delegování pravomocí i získávání zpětné vazby, které jsou prospěšné plánovanému rozvoji školy. Dlouhodobé zkušenosti ředitele i jeho zástupce se pozitivně promítají i do funkčnosti kontrolních mechanismů. Veškeré aktivity jsou promyšlené, jejich plánování je cílené a smysluplně podporuje vyhodnocování pokroku školy v souladu s nastavenou strategií. Koncepce rozvoje školy do roku 2024 vychází z reálné znalosti podmínek školy, prioritou je prohlubování společných vzdělávacích aktivit gymnázia i obchodní akademie s důrazem na úspěšnost žáků i absolventů školy. Vizí školy je také posilování vnímání vzdělávání jako služby žákům. Zpětnou vazbu o naplňování této vize průběžně škola vyhodnocuje mimo jiné prostřednictvím dotazníkových šetření, jejichž výsledky se promítají i do vlastního hodnocení školy. Systém poradních orgánů ředitele je funkční a pomáhá úspěšně řídit pedagogický proces.

Ve škole jsou účelně nastavena pravidla pro vzájemné sdílení pedagogických nástrojů, probíhá také pravidelná a plánovaná hospitační činnost členů širšího vedení školy. Pozitivním zjištěním je realizace vzájemných hospitací, příležitostí je konkretizace cílů a zaměření umožňující vyhodnocovat zjištění a vytvářet doporučení k dalšímu rozvoji.

Prostorové a materiálně-technické podmínky pro vzdělávací proces jsou příznivé a škole se je daří průběžně zlepšovat. Vybavení obchodní akademie pro potřeby odborného vzdělávání je vyhovující. Byla dokončena rekonstrukce víceúčelového hřiště, úspěšnou rekonstrukcí prošly také prostory obchodní akademie a školní jídelny. Díky finančním dotacím z účelových projektů byly podpořeny jazykové kurzy pro cizince, doučování žáků, škola také pořídila mobilní digitální technologie pro znevýhodněné žáky. Dále jsou podporovány projekty polytechnického vzdělávání nebo *Erasmus+*. Pedagogický sbor je v obou typech vzdělávání ve škole odborně kvalifikovaný. Vzájemná podpora pedagogů je funkční, ve většině případů do školy přicházejí noví učitelé již s předchozí pedagogickou

zkušeností. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je také funkční, kromě dostupnosti a finančních nákladů škola sleduje a vyhodnocuje i potřeby učitelů a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny (gymnaziálního i středního odborného vzdělávání) se vyznačovaly klidnou pracovní a podporující atmosférou, kterou příznivě umocňovala také zpravidla pozitivní vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Učitelé byli na vyučovací hodiny vždy velmi dobře připraveni, ve většině případů průběh výuky účelně strukturovali zejména s ohledem na obsah učiva. Spíše v menší míře dokázali zaměřit vzdělávací cíl na žáky a jejich vzdělávací potřeby, což částečně omezovalo zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti v získání znalostí nebo dovedností.

Učitelé podporovali zájem žáků o vyučovaná téma zpravidla vhodně volenými výukovými metodami a formami práce. Častá byla zejména frontální forma výuky, její účelost byla vyšší v případech, kdy byla role učitele méně dominantní a žáci se mohli aktivně zapojit. Jen minimálně byla zaznamenána při výkladu učiva diskuse mezi žáky, komunikace byla naopak často vedena řízeným rozhovorem učitele s jednotlivými žáky. Při procvičování již známého učiva byla využívána také forma samostatné práce, která účelně podporovala zpravidla žáky rychlejší nebo nadanější. Pozitivním zjištěním byla snaha učitelů zařazovat do výuky účelné prvky vzájemné spolupráce žáků. Příležitostí k výraznějšímu využití jejich učebního potenciálu je častější zařazování skupinové práce, která podpoří získání příslušných klíčových kompetencí.

Pro zpravidla účelnou aktivizaci učitelé využívali práci s učebními texty podporující čtenářskou gramotnost žáků. Přínosem byla také podpora schopnosti samostatného mluveného projevu žáků např. zařazením jejich vlastních prezentací. Ve větší části sledovaných hodin bylo zaznamenáno účelné využití digitálních učebních materiálů, výukových videí nebo mobilních telefonů žáků. Rozvoj kritického myšlení žáků byl v některých hodinách vhodně podporován, žáci měli příležitost aktivně pracovat i s dalšími zdroji informací.

Zaznamenány byly příklady vhodné a účelné individuální dopomoci žákům, většina hodin ale měla jednotné tempo i jednotnou náročnost pro všechny. Pro žáky gymnázia je vzdělávání differencováno podle jejich zájmu v rámci volitelných předmětů, ale přímo ve sledovaných společných hodinách výuky chybělo zadávání úloh diferenčované náročnosti, což zčásti omezovalo žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků nadaných. Alespoň v jednom případě byla zaznamenána účelná diferenciacie při výuce na obchodní akademii. Sebehodnocení žáků nebo jejich vzájemné hodnocení byly zaznamenány jen velmi málo, což učitelům neumožnilo zařadit funkční závěry hodin. Doporučením je cíleně využívat závěry hodin ve výuce tak, aby žáci dostali přiměřený prostor ke zhodnocení vlastního učebního pokroku i zhodnocení překážek, které jim v učebním pokroku brání, a tím přijímati větší díl zodpovědnost za své vzdělání.

Čtenářské kompetence byly rozvíjeny v rámci čtenářských dílen, při nichž žáci tvůrčím způsobem dotvářeli literární příběhy. Přínosem pro žáky byly také hodiny estetické výchovy. Učitelům se v těchto hodinách dařilo rozvíjet umělecké vnímání žáků např. účelným využitím aktivní skupinové hry na hudební nástroje nebo vzájemným vyhodnocením dojmů z vlastních výtvarných děl. Téměř ve všech hodinách cizích jazyků byla zaznamenána účelná práce žáků ve dvojicích, která podporovala rozvoj komunikačních, jazykových i sociálních dovedností. Ze strany vyučujících byla čeština využívána pouze v nezbytných případech k vysvětlení obtížné gramatiky nebo k zajištění správného

pochopení zadání, pozitivní zjištěním byla také sledovaná komunikace žáků mezi sebou ve vyučovaném jazyce.

Vzdělávání žáků obchodní akademie v teoretických předmětech i v rámci učební praxe mělo velmi dobrou úroveň, v prvním ročníku vycházelo z aktualizovaného školního vzdělávacího programu. Přínosem pro žáky jsou odborně zdatní učitelé snažící se jim předat co nejvíce z učiva i vlastních zkušeností. V metodách práce převládala frontální forma výuky s využitím vhodné didaktické techniky pro podporu názornosti, doporučením je více zapojit žáky i při výkladu nového učiva, při procvičování využít např. prvky skupinové práce k řešení problému. Odborná praxe žáků probíhá vždy dva týdny ve třetím a čtvrtém ročníku. Učební praxe probíhá také v rámci výuky předmětu *Cvičná kancelář*, jehož přínosem je skutečnost, že si žáci mohou osvojit konkrétní praktické dovednosti v reálném prostředí. Zájemci z řad žáků se také mohou realizovat v tzv. *Studentské firmě*. Praktické vyučování probíhá také na smluvních pracovištích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy ve spolupráci s metodickými sdruženími gymnázia a obchodní akademie věnuje individuální a skupinovým výsledkům vzdělávání náležitou pozornost. Stupeň dosažených znalostí a dovedností žáků ověřuje standardními interními nástroji a hodnotí na pravidelných jednáních pedagogické rady. Celkové hodnocení na vysvědčení za poslední dvě uzavřená klasifikační období ukazuje na zpravidla velmi dobrou úroveň osvojených vědomostí a dovedností žáků. Žáci gymnázia dlouhodobě dosahují výborných výsledků ve vzdělávání, na konci školního roku 2021/2022 jich prospělo s vyznamenáním více než 40 %. Také žáci obchodní akademie jsou velmi úspěšní, téměř všichni v uvedeném období prospěli, míra úspěšnosti studia s vyznamenáním byla bezmála 15 %. Kvalitu poskytovaného vzdělávání a efektivitu přípravy žáků na další studia dokládají výsledky žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. V roce 2022 maturitní zkoušku úspěšně složilo 98 % přihlášených žáků gymnázia a 80 % žáků obchodní akademie. Pravidla práce se žáky ohroženými školní neúspěšností jsou zakotvena ve vnitřních dokumentech, je účelně podporována vzájemnou spoluprací učitelů a žáků, využívána je také např. individuální podpora v rámci konzultačních hodin. V případě žáků obchodní akademie se osvědčily i skupinové on-line konzultace, případně doučování. Průměrný počet omluvených zameškaných hodin byl v loňském školním roce přibližně 108 hodin na žáka gymnázia a 64 na žáka obchodní akademie, rovněž neomluvených hodin bylo minimum.

Škola žáky podporuje při rozširování jejich všeobecných i odborných znalostí nebo kompetencí. Žákům se zájmem o další rozvoj v jednotlivých předmětech učitelé poskytují účelnou podporu při přípravě na vědomostní soutěže, olympiády či středoškolskou odbornou činnost. Účast žáků v soutěžích je vysoká, pravidelně se úspěšně účastní krajských i celostátních kol v jazykových, literárních, historických, přírodovědných, sportovních nebo ekonomických soutěžích, v mnoha případech s velmi dobrými výsledky. Významná je také podpora žáků v účasti v mnoha projektech, škola vhodně využívá projektové příležitosti např. pro podporu cizojazyčného vzdělávání na gymnáziu (*DofE, AFS – mezikulturní programy*). V rámci zájmové činnosti jsou u žáků rozvíjeny nejrůznější funkční gramotnosti nebo podporovány osobnostní a sociální kompetence (např. školní filmový klub, vydávání školních časopisů apod.). Škola také pomáhá žákům zprostředkováním pomocí od *Poradenského centra pro vysokoškolské studium v zahraničí UniLink* v dalším rozvoji jejich studijního potenciálu, díky čemuž řada absolventů školy studuje v zahraničí. Svoje zkušenosti sdílejí se současnými žáky školy během přednášek a besed, a motivují je k zájmu o zahraniční studium. Škola tím také získává dobrou zpětnou vazbu o úspěších svých

absolventů při zahraničním studiu. V rámci podpory poznávání kulturní jinakosti a přiblížení života i studia v jiných státech škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v německém *Bad Essen* a *Staßfurt*.

K úspěšné realizaci školních vzdělávacích programů výrazně přispívá spolupráce se sociálními partnery. Vzájemné vztahy všech účastníků vzdělávání kladně obohacuje také činnost studentské rady gymnázia a žákovské rady obchodní akademie.

Škola zajišťuje pro potřeby žáků činnost školního poradenského pracoviště, které tvoří společně výchovné poradkyně i metodici prevence pro oba typy vzdělávání a externě také školní psycholožka). Schází se podle aktuální potřeby, využívají ke vzájemné komunikaci i distančních forem kontaktu. Přínosem pro činnost pracoviště jsou nově rekonstruované prostory, které jsou využívány ke konzultacím se žáky nebo zákonnými zástupci.

Pro školní rok 2022/2023 byly hlavními prioritami školního poradenského pracoviště posilování psychické odolnosti žáků a pedagogů, evaluace a následná podpora pozitivního třídního a školního klimatu a prevence školní neúspěšnosti. Výchovné poradkyně sledují výsledky žáků a vyhledávají žáky ohrožené možným školním neúspěchem, kterým po osobním rozhovorech doporučují např. doučování nebo konzultace. Přínosem jsou také cílené hospitace pracovníků školního poradenského pracoviště ve výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Informace o nich výchovné poradkyně předávají učitelům včetně návrhu metod práce s těmito žáky. V menší míře aktuálně probíhala podpora nadaných žáků přímo ve výuce, o strategiích do budoucna probíhají cílené diskuse (spolupráce s Mensou, vyšší míra prostupnosti ročníky apod.)

Program poradenských služeb školy je aktuální a funkční, včetně jednotlivých příloh k vybraným sociálně-patologickým jevům odpovídá potřebám školy. Metodik prevence v současné době nejčastěji řeší poruchy příjmu potravy u několika žáků, tento problém preventivně pomáhá řešit i dobrá spolupráce s třídními učiteli. Doporučením je vytvořit pro žáky schránku důvěry, která i v možné online verzi umožní škole získávat širší záběr podnětů nebo připomínek. Široká a pestrá je nabídka školy v rámci volnočasových aktivit žáků, kteří se zapojují např. do pěveckého sboru školy, školní akademie nebo dalších zájmových kroužků. Vzdělávací nabídka je účelně posilována pořádáním besed, přednášek nebo projektů, žáci se zapojují do humanitárních akcí a aktivit některých nadací (*ADRA*, *Člověk v tísni*, *Život dětem a jiné*). Třídy v rámci preventivních aktivit pravidelně navštěvují krizové centrum, posilování zdravého životního stylu, životních postojů i vzájemných vztahů v třídních kolektivech podporují sportovní a adaptační kurzy nebo zapojení žáků do mentorské asistence. Účelnost preventivních aktivit podporuje i spolupráce s řadou zejména místních organizací a spolků.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 9. 2018 došlo ke sloučení dvou původních příspěvkových organizací,
- s účinností od 2. 1. 2020 došlo k výmazu vyšší odborné školy z rejstříku škol a školských zařízení.

Silné stránky

- Nastavení podmínek pro řízení pedagogického procesu včetně funkčního a účinného kontrolního systému a systému plánování a vyhodnocování úspěšnosti vzdělávacího procesu,

- výborná spolupráce školy s partnery ve vzdělávání podporující kvalitu vzdělávacího procesu na gymnáziu;
- účelná podpora žáků gymnázia ve vzdělávání v cizích jazyčích podpořená činností jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky,
- stabilita personálních podmínek školy podpořená odbornou kvalifikací i oborovou eruditací učitelů a odborníků z praxe,
- vstřícná a otevřená komunikace mezi účastníky vzdělávání na gymnáziu i obchodní akademii podporující pozitivní atmosféru vzdělávacího procesu,
- využívání širokého množství aktivizačních metod i vzájemné spolupráce žáků ve výuce podporujících jejich motivaci ke vzdělávání,
- výborné výsledky žáků v jednotlivých ročnících i u maturitních zkoušek,
- cílená a účelná podpora žáků v účasti na mimoškolních aktivitách, v soutěžích, olympiádách a projektech podporujících získání klíčových kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Často chybějící účelná práce učitelů s pedagogickým cílem výuky zaměřeným na činnosti nebo dovednosti žáků omezující získání zpětné vazby o jejich pokroku,
- málo využívaná diferenciace náročnosti úloh ve výuce pro podporu zejména nadaných žáků a žáků s různou úrovní vzdělávacího potenciálu,
- ojedinělé využívání prvků sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení žáků v závěrech vyučovacích hodin.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využít další vzdělávání pedagogických pracovníků a vzájemné hospitace k posílení pedagogických dovedností učitelů v oblasti zaměření vzdělávacího cíle na žáka umožňující získání zpětné vazby o jeho učebním pokroku,
- zadávat žákům ve výuce diferencované úlohy z důvodu lepšího využití učebního potenciálu žáků,
- více využívat prvky sebehodnocení a vlastního hodnocení žáků ve výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 3. 2023
2. Koncepce rozvoje školy pro období 2020 – 2024
3. Školní vzdělávací programy jednotlivých oborů vzdělání pro školní rok 2022/2023
4. Školní řád střední školy platný od 31. 1. 2023
5. Organizační řád školy platný od 1. 9. 2022
6. Školní matrika pro školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
7. Rozvrhy hodin tříd a učitelů pro školní rok 2022/2023
8. Třídní knihy pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro období 2021 – 2024
10. Výroční zpráva o činnosti školy pro školní rok 2021/2022
11. Plán poradenských služeb ve škole pro školní rok 2022/2023
12. Pokyn řediteli školy pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro práci s nadanými žáky pro školní rok 2022/2023
13. Minimální preventivní program střední školy pro školní rok 2022/2023
14. Záznamy jednání pedagogické rady pro školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Doklady k personálním podmírkám školy (aktuální stav, výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Martina Černá, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Ing. Dušan Zahrádka, odborník na ekonomické
vzdělávání

V Pardubicích dne 1. 6. 2023